

УДК 338.24+658.1(045)

Пермінова Світлана Олександрівна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту підприємств
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

Перминова Светлана Александровна

*кандидат педагогических наук, доцент,
доцент кафедры менеджмента предприятий
Национальный технический университет Украины
«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»*

Perminova Svitlana

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor
National Technical University of Ukraine
"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
ORCID: 0000-0001-6443-8560*

Ситник Наталія Іванівна

*кандидат біологічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту підприємств
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

Сытник Наталья Ивановна

*кандидат биологических наук, доцент,
доцент кафедры менеджмента предприятий
Национальный технический университет Украины
«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»*

Sytnyk Nataliia

Candidate of Biological Sciences, Associate Professor

National Technical University of Ukraine

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

ORCID: 0000-0002-7670-8860

Воржакова Юлія Петрівна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри менеджменту підприємств

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Воржакова Юлия Петровна

кандидат экономических наук, доцент,

доцент кафедры менеджмента предприятий

Национальный технический университет Украины

«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»

Vorzhakova Yuliia

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

National Technical University of Ukraine

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

ORCID: 0000-0002-0521-3318

**РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ
СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
РЕГУЛИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В
УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННОЙ ПАРАДИГМЫ ЭКОНОМИЧЕСКОГО
РАЗВИТИЯ
REGULATION OF INNOVATIVE ACTIVITY IN THE CONDITIONS OF
THE MODERN PARADIGM OF ECONOMIC DEVELOPMENT**

Анотація. У статті порушуються актуальні питання переходу національної економіки в режим швидкого, стійкого і високотехнологічного розвитку в умовах нового технологічного укладу, заснованого на інноваційній модернізації науково-технічної сфери. Розглянуто сучасну парадигму ведення бізнесу, яка панує в економіці знань і передбачає більш гнучку політику щодо регулювання інноваційної діяльності. Зроблено акцент на формуванні відкритої моделі управління внутрішніми і зовнішніми інформаційними потоками і науково-дослідними розробками у динамічному середовищі генерації та комерціалізації інновацій на основі інноваційної взаємодії як усередині самої системи, так із зовнішнім середовищем, тобто створенні інтегрованої системи управління інноваційними потоками від початкової точки до кінцевого споживача. Окреслені першорядні завдання щодо створення умов інноваційного розвитку національної економіки за рахунок: підсилення процесів міжрегіональної інтеграції; оптимізації податкової системи суб'єктів господарської діяльності, які збільшують основний капітал і долю технологічних інновацій у виробничому процесі; забезпечення цілеспрямованої державної підтримки підприємств, які інвестують у виробництво інноваційної продукції; створення системи державних гарантій для фізичних і юридичних осіб, які приймають активну участь в інноваційній діяльності; формування оптимального правового поля для міжрегіональної конкуренції та залучення інвестицій в основний капітал. Визначені важливі складові у комплексі заходів щодо модернізації науково-технологічної сфери, а саме: виявлення перспективних напрямів економічного зростання; відродження прикладної науки у формі державно-приватного партнерства; розширення державного замовлення на проведення наукових досліджень; розвиток ефективної інноваційної інфраструктури; формування та розвиток виробничо-технологічних комплексів; створення інститутів фінансування інноваційних проєктів; нарощування інвестиційних витрат держави; використання механізмів прямого державного фінансування та адресної

фінансової допомоги наукоємним галузям промисловості; впровадженням механізму страхування інноваційних ризиків.

Ключові слова: регулювання інноваційної діяльності, сучасна парадигма, економічний розвиток.

Анотація. В статті піднімаються актуальні питання переходу національної економіки в режим швидкого, стійкого і високотехнологічного розвитку в умовах нового технологічного укладу, заснованого на інноваційній модернізації науково-технічної сфери. Розглянута сучасна парадигма ведення бізнесу, пануюча в економіці знань і передбачаюча більш гнучку політику по регулюванню інноваційної діяльності. Зроблено акцент на формуванні відкритої моделі управління внутрішніми і зовнішніми інформаційними потоками і науково-дослідницькими розробками в динамічній середі генерації і комерціалізації інновацій на основі інноваційного взаємодіяння як всередині самої системи, так з зовнішнім середовищем (потребителем). Вказано першочергові завдання створення умов інноваційного розвитку національної економіки за рахунок: посилення процесів міжрегіональної інтеграції; оптимізації податкової системи суб'єктів господарської діяльності, збільшення основних капіталу і частки технологічних інновацій в виробничому процесі; забезпечення цільової державної підтримки підприємств, інвестуючих в виробництво інноваційної продукції; створення системи державних гарантій для фізичних і юридических осіб, які беруть активну участь в інноваційній діяльності; формування раціонального правового середовища для міжрегіональної конкуренції і залучення інвестицій в основні капіталу. Визначено важливі складові в комплексі заходів по модернізації науково-технологічної сфери, а саме: виявлення перспективних напрямків економічного

роста; возрождение прикладной науки в форме государственно-частного партнерства; расширение государственного заказа на проведение научных исследований; развитие эффективной инновационной инфраструктуры; формирование и развитие производственно-технологических комплексов; создание институтов финансирования инновационных проектов; наращивание инвестиционных расходов государства; использование механизмов прямого государственного финансирования и адресной финансовой помощи наукоемким отраслям промышленности; внедрением механизма страхования инновационных рисков.

Ключевые слова: *регулирование инновационной деятельности, современная парадигма, экономическое развитие.*

Summary. *In the article the pressing questions of transition of national economy are infected in the mode of mushroom, steady and hi-tech growth in the conditions in the new technological mode based on innovative modernisation of scientific and technical sphere. The modern paradigm of doing business, that dominate of knowledge and envisages more flexible politics in relation to adjusting of innovative activity is considered. An accent is done on forming of open case internal and external stream and research development frame in the dynamic environment of generation and commercialization of innovations on the basis of innovative cooperation as into the system, so with an environment, id est creation of integrated control system by innovative streams from an initial point to end - user. Outlined primary tasks in relation to conditioning of innovative development of national economy for an account: strengthening the processes of interregional integration; optimization of the tax system of subjects of economic activity, that increase the fixed accets and fate of technological innovations in a productive process; providing of purposeful state support of enterprises that invest in the production of innovative goods; creation of the system of state guarantees for physical and legal persons that accept active voice in innovative activity; forming of*

the optimal legal field is for an interregional competition and bringing in of investments in basic capital. The certain are important to composition in the complex of measures in relation to the modernization of the scientifically - technological sphere, namely: exposure of perspective directions of the growing economy; a revival of the applied science is in the form of state -private partnership; expansion of government is on the realization of scientific researches; development of effective innovative infrastructure; forming and development of productive-technological complexes; creation of institutes of financing of innovative projects; increase of investment charges of the state; use mechanisms of the direct state financing and address financial help to science-intensive industries of industry; by introduction of mechanism of insurance of innovative risks.

Key words: *regulation of innovation, modern paradigm, economic development.*

Постановка проблеми в загальному вигляді. Основою інноваційної економіки як особливого типу розвитку, виступає інноваційна діяльність, яка забезпечує стабільність економічної системи через активне використання інтелектуального ресурсу та технологічних досягнень. Динамічний характер світового інноваційного розвитку, його темпи і масштаби спонукають країни до участі в міжнародній інноваційній діяльності та створення науково-технологічного фундаменту, і як наслідок, формування економічної і політичної стійкості держави. Вирішення цих непростих завдань можливе за умови розвитку наукомістких та високотехнологічних галузей, оскільки домінуючу роль в конкурентній боротьбі відіграє здатність швидко адаптуватись до світових технологічних тенденцій та споживчих потреб. Ефективне використання інновацій допомагає країні не тільки в досягненні національних цілей, таких як економічна та екологічна безпека, охорона здоров'я, підвищення продуктивності праці, покращення рівня і якості життя

населення, а і є базою та важливою умовою залучення вітчизняних та іноземних інвестицій в інноваційну діяльність.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретико-методологічні засади інноваційної діяльності та економічного зростання, які були закладені П. Друкером [1], Н. Кондратьєвим [2], Г. Меншем [3], Р. Нельсоном [4], М. Туган-Барановським [5], С. Фріменом [6], Й. Шумпетером [7] та ін., набули подальшого розвитку в працях сучасних вітчизняних і зарубіжних науковців: О. Андрєєва [11], С. Бондаренко С.[13], С. Кудрявцевої [10], Н. Линдер [14], В. Гусєва [15], І. Одотюка [9], К. Переса [8], Є. Щьокіної [17] та ін., дослідження яких присвячені розробці проблем та обґрунтуванню нової парадигми інноваційного розвитку національних економік, створенню макроекономічних умов для реалізації пріоритетних завдань щодо стимулювання інноваційної активності, перспективним трендам інноваційного розвитку глобальної та національної економіки, організаційно-управлінським інноваціям в забезпеченні розвитку регіону.

Невирішені питання. Фрагментарність реформування національної економіки без ґрунтового аналізу сучасної парадигми інноваційного розвитку не дають належного ефекту, що спонукає до поглибленого вивчення теоретичних аспектів та практичного досвіду у сфері регулювання інноваційної діяльності для збалансованого економічного розвитку країни.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті визначено дослідження сучасної парадигми інноваційної економіки як імперативу досягнення цілей довгострокового соціально-економічного розвитку, що зумовило формулювання завдань щодо: аналізу методів активізації інноваційної діяльності господарських систем; створення оптимальних умов для високотехнологічних виробництв; використання комплексу наукових, організаційних, фінансових та комерційних заходів стимулювання інновацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Період становлення шостого технологічного устрою відбувається в умовах активізації інноваційної діяльності господарських систем та формування нових концептуальних моделей економічного розвитку. Процеси глобалізації, зростаюча інтеграція суб'єктів економічної діяльності, активний технологічний розвиток та інші виклики XXI століття ускладнили взаємозв'язки учасників інноваційних процесів та вплинули на формування нових підходів до бізнесу на основі парадигми «відкритих інновацій».

Сьогодні ця концепція набуває все більшої популярності у зв'язку із бурхливим розвитком економіки знань, що впливає на більш активне розповсюдження інформації між учасниками інноваційного процесу; використанням різноманітних бізнес-моделей в діяльності компаній; розвитком інтеграційних процесів як в середині господарської системи, так і за її межами; розвитком міжнародного ринку інтелектуальної власності; створенням інноваційної інфраструктури та інноваційного середовища, яке забезпечує трансформацію інтелектуального потенціалу в капітал; формуванням ланцюга створення інноваційного продукту та розширення спектру комерціалізації наукових досліджень, розробок і технологій [9, с. 25].

Доречним буде окреслити основні відмінності в моделях традиційних «закритих» та нових «відкритих» інновацій (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика інноваційних моделей

Відкриті інновації	Закриті інновації
<ul style="list-style-type: none">- орієнтація на внутрішнє середовище системи;- дублювання інноваційних розробок;- неефективне використання ресурсів і нарощування інноваційного потенціалу без наступної трансформації його в капітал;- суб'єкти господарювання самостійно, на власній технологічній базі здійснюють дослідницькі проекти, проводять	<ul style="list-style-type: none">- економічні системи мають можливість взаємодіяти із зовнішнім оточенням, в якому існує безліч цінних ідей;- ресурси зовнішнього середовища використовуються як джерело для пошуку ідей і технологій на міжнародному ринку;- в процесі управління НДДКР відбуваються взаємодоповнюючі процеси щодо потрапляння в систему зовнішніх цінних ідей, а також відтік за межі системи

моніторинг, відбір і виводять продукт чи технологію на ринок; - компанія утримує потік нових ідей в межах особистого каналу НДДКР; - компанія трансформує більшість із власних ідей в нові продукти і отримує від цього цінність.	ідей, які не мають для неї практичної цінності; - скорочуються строки всіх етапів інноваційного процесу і тривалість циклу впровадження інновацій у виробництво.
---	---

Джерело: складено автором на основі [10]

Тобто, в межах парадигми «відкритих інновацій» активно використовується поєднання внутрішніх і зовнішніх способів виходу на ринок з інноваційним продуктом. Ключовим цієї моделі є інноваційна взаємодія суб'єктів господарювання із зовнішнім середовищем, що позитивно впливає на партнерські відносини між учасниками ринку, підштовхує до створення бізнес-альянсів, венчурних фондів, науково-освітньо-виробничих кластерів, та дозволяє вирішувати не тільки проблему витрат за рахунок використання зовнішніх ресурсів, а й стимулює розширення ринків інноваційної продукції та зростання доходів.

Парадигма відкритих інновацій змінює ставлення до інтелектуальної власності як товару, акцентуючи не стільки на її захисті, скільки на активному обміні з іншими суб'єктами інноваційного ринку. Процес реалізації таких інновацій потребує і відповідної ефективної діяльності економічних, політичних, правових, фінансових, соціальних, наукових інститутів, які утворюють інституціональне середовище створення та комерціалізації результатів інноваційної діяльності. Оскільки відкриті інновації як явище, набули свого розвитку в економіці знань, тому в них зацікавлені та добровільно взаємодіють ці суб'єкти господарювання.

Застосування моделі відкритих інновацій відбувається на мікро-, мезо- та макрорівнях економічних систем (табл.2).

Ця модель є якісно новим типом регулювання інноваційної діяльності завдяки мережевій логіці, адаптивності і гнучкості у виробленні та прийнятті рішень, здатності досягти інтеграції взаємодії між усіма складовими системи

(технологією, суспільством, простором). В умовах економічної інтеграції та утворення спільного інноваційного ринку важливого значення набувають: виробничі і торгові зв'язки на міжгосподарському, міжрегіональному та міждержавному рівнях [11].

XXI століття окреслило нагальність пошуку нової моделі та нових методів економічного розвитку з урахуванням екологічних проблем, необхідності раціонального використання природних ресурсів, створення відповідних умов для розвитку «зеленої економіки» як економічної моделі, яка може покращити рівень добробуту людей, якість життя, значно скоротити екологічні ризики, а також є основою реалізації стратегії сталого розвитку, оскільки об'єднує економічні, соціальні та екологічні компоненти [11].

Таблиця 2

Особливості застосування моделі відкритих інновацій на різних рівнях економічної системи

Рівень економічної системи	Суб'єкти взаємодії	Інструменти взаємодії	Результати взаємодії
Мікрорівень	наукові установи, банки, страхові організації, індивіди	контракти, патенти, ліцензії, придбання компаній, які мають необхідну інтелектуальну власність	підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання, створення нових продуктів і технологій
Мезорівень	різні сектори економіки (промисловість, будівництво, страхування, фінанси, освіта), регіони, регіональні економічні та інноваційні системи, інститути регіональних інноваційних систем, міжгалузеві та міжрегіональні кластери	договори про співробітництво, регіональні асоціації, інструменти державного регулювання, взаємні угоди	формування нових секторів промисловості та інших сфер економіки, нових міжгалузевих технологій, створення міжгалузевого ланцюжка доданої вартості
Макрорівень	національні інноваційні та економічні системи,	міжнародні угоди, міжнародні державні контракти	формування успішної національної інноваційної системи,

	трансграничні кластери, глобальні інноваційні системи, міжнародні мережі та коридори, інститути національних інноваційних систем	та ліцензії, придбання компаній, які мають необхідну інтелектуальну власність	нового технологічного устрою
--	--	---	------------------------------

Джерело: складено автором на основі [10]

Розвинені європейські країни доволі успішно впроваджують в межах зеленої економіки екоінновації, а саме: «чисте виробництво», зростання безпеки виробництва, продукції та послуг, тим самим зміцнюючи власні конкурентні позиції на міжнародному ринку. Технологічні процеси розглядаються також з позицій екологічності, запроваджуються альтернативні джерела енергії, зелене будівництво, переробка й утилізація відходів, програми очищення повітря, ґрунту тощо. «Зелений» сектор економіки позитивно впливає на якісний рівень використання людського потенціалу як одного з найважливіших ресурсів успішного функціонування і розвитку економічної системи.

Динамічність та перманентна мінливість внутрішніх підсистем в межах цілісної і стійкої соціально-економічної системи спонукає до змін у функціонально-структурних процесах управління і регулювання інноваційної діяльності. Тобто, змінюється системна політика щодо забезпечення повноти охоплення та узгодженості рішень, спрямованих на заохочення інновацій заходами системного характеру (гранти, фінансування інноваційних кластерів, усунення системних фінансових збоїв і т.д.).

Зростає роль нових функцій в управлінні інноваційними процесами щодо керування системними зв'язками, проектуванням та організацією інноваційними системами, створенням платформ для накопичення знань, навчанням та експериментуванням, створенням інфраструктури для стратегічного аналізу, формулюванням потреб та розробкою стратегічного перспективного бачення процесу розвитку [12].

Відбуваються зміни в напрямі підтримки науки та комерціалізації інновацій у бік ширшого комплексу заходів, що стимулюють розвиток інноваційного бізнесу та конкурентоспроможності продукції; прослідковується перехід до фінансування державних НДДКР на конкурсній основі; активно розвиваються внутрішньорегіональні і кластерні зв'язки; значна увага приділяється показникам валових внутрішніх витрат на наукові розробки. Тобто, використовується системний підхід при розробці та реалізації інноваційної політики, в якій основна увага приділяється питанням розвитку різних інноваційних систем та забезпеченню зв'язків і взаємодії між ними, що має суттєвий вплив на генерування та поширення інноваційної продукції [13].

В таких умовах актуальною є раціональна державна політика щодо дотримання балансу уваги до економічних агентів (компаній, організацій, підприємств, інноваційних фірм) та до їхніх зв'язків з активними учасниками інноваційної системи (ВНЗ, науково-дослідними та технологічними організаціями тощо). Сьогодні державне регулювання інноваційної діяльності в суспільстві відрізняється багатосторонньою спрямованістю, оскільки держава виступає не тільки в ролі ініціатора, а і є активним учасником здійснення інноваційного прориву, фінансуючи фундаментальні та прикладні дослідження, підтримуючи ризикові інноваційні проєкти, створюючи відповідні умови для винахідницької діяльності, захищаючи інтелектуальну власність, яка є основою інноваційної продукції.

Ера високих технологій диктує необхідність вибору національного вектору інноваційного розвитку. Реалізувати таку мету можливо лише через підвищення попиту на інноваційну продукцію, формування інфраструктури та інноваційного середовища, а також тісну взаємодію держави і бізнесу. Мова йде про формування нової моделі взаємодії на основі розробки корпоративних стратегій, середньо- і довгострокових програм, які спрямовані на інноваційний розвиток вітчизняної економіки.

Важливим завданням держави в межах сучасної парадигми економічного розвитку є створення сприятливого інноваційного клімату та макроекономічних умов за допомогою податкових і митних пільг, пільгового кредитування інноваційних проєктів, компенсаційних програм в період значних витрат на освоєння нової техніки чи технологій, запровадження системи страхування інноваційних ризиків, які притаманні інноваційній діяльності, і які виникають в першу чергу при створенні, використанні та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, в процесі впровадження нової техніки чи технологій, в лізинговій діяльності тощо. Страхові інститути є цікавими для малого бізнесу, оскільки з'являється можливість отримати кредитні кошти без застави на основі гарантій чи укладання договорів страхування. Тому інноваційні ризики потребують об'єктивної оцінки для ухвалення рішень про доцільність розробки програм та правил їх страхування, що стимулюватиме як інноваторів, так і кредитні установи.

Практика розвинених країн демонструє необхідність розвитку таких програм на основі державно-приватного партнерства, а саме кредитування малого і середнього бізнесу за спільними гарантіями приватних страхових інститутів, державного фонду та уповноважених регіональних фондів. Для поширення страхового захисту інноваційної діяльності необхідні активні дії страхових організацій та сприяння з боку органів державної влади. У зв'язку з чим доречним буде створення спеціалізованого агентства чи наданням додаткових функцій діючому органу виконавчої влади для здійснення державного контролю за організацією даного страхування. Важливою інтегруючою і координуючою складовою прискорення інноваційних процесів є інвестиції, а саме приватний капітал, який сьогодні складає основу венчурного бізнесу, і також потребує страхового захисту саме процесу вкладення капіталу, особливо на початкових стадіях фінансування інноваційних проєктів.

У світовій практиці широко використовується безпосередня фінансова підтримка інноваційної діяльності з боку держави, так зване «пряме фінансування» у формі: грантів, надання субсидій та позик на пільгових умовах інноваційним компаніям [14]. Поряд із прямими методами широко використовується непряме фінансування, тобто створення сприятливих умов та формування ринкового механізму залучення інвестицій [15].

Однією з умов формування економіки знань є побудова цілісної системи перетворення інтелектуального потенціалу країни на технології, інноваційні продукти та послуги, що підвищує регіональну дослідницьку активність та спонукає до територіальних утворень. Тому все більшого значення набувають кластерні утворення, які передбачають тісну співпрацю держави, університетів та бізнесу. Перевагами таких структур є: мінімізація трансакційних і транспортних витрат; колективне фінансування та користування спільними ресурсами; швидке поширення знань завдяки ефективній взаємодії; підвищення інноваційної активності; залучення іноземних інвестицій під довгострокові регіональні проекти; розвиток освітніх, науково-технічних та маркетингових спеціалізованих інститутів.

Ініціювати кластерну політику мають регіональні органи влади та місцеві об'єднання підприємців, які виступають потужними стимуляторами утворення і реалізації програм розвитку кластерів. Подібні «кластерні ініціативи» допомагають об'єднувати інноваційний потенціал регіонів та підвищувати їх конкурентоспроможність і темпи зростання.

Висновки із проведеного дослідження і подальші перспективи в даному напрямку. Управління інноваційним розвитком сучасної економічної системи представляє собою цілеспрямовані зміни її стану і структури з метою досягнення відповідного рівня саморозвитку і самоорганізації країни. Тому необхідною умовою стабільного функціонування економіки є проведення ефективної інноваційної політики, спрямованої на розвиток пріоритетних

галузей, інноваційних підприємств, збільшення об'ємів виробництва та зростання національних доходів.

У механізмах вітчизняної економіки, яка не демонструє вихід на траєкторію сталого зростання, відсутня ефективна система регулювання інноваційної діяльності, яка включає комплекс наукових, технологічних, організаційних, фінансових та комерційних заходів, що й призводить до інноваційної та інвестиційної активності. Однак Україна має потужний інтелектуальний потенціал і всі можливості для покращення конкурентних позицій, якщо ставку буде зроблено на стабільне економічне зростання і розвиток технологій нового укладу. Для цього має бути сформовано системний підхід до науково-технічної політики, в основу якого покладено інноваційну модернізацію науково-виробничих комплексів та удосконалення національної фінансово-інвестиційної системи, розроблено стратегію випереджувального розвитку, яка б поєднувала три блоки: стратегію лідерства в пріоритетних технологічних галузях; стратегію наздоганяючого розвитку у сферах, де відзначається значне відставання; стратегію випереджаючої комерціалізації для інших напрямів господарської діяльності.

Оскільки прослідковується проблема фінансування масштабної модернізації промисловості та інноваційного розвитку галузей реального сектора економіки, потребує перегляду фінансова політика підтримки інноваційної діяльності в напрямі створення інститутів довгострокового кредитування розвитку наукоємного виробництва, використання механізмів проєктного фінансування ризикових науково-технічних розробок, державного стимулювання проривних інновацій та підтримки перспективних інноваційних напрямів.

Формування ефективної й динамічної системи НДДКР вимагає відповідності як світовим критеріям рівню якості, так і спрямованості на вирішення внутрішніх проблем, а також необхідності генерування нових знань і активного їх впровадження у вітчизняну економіку. Тобто, основне завдання

національної інноваційної системи полягає у забезпеченні раціонального балансу між інвестиціями в науково-дослідні розробки, у підготовку кадрів, освіти та у поширення знань (трансфер технологій).

Дії держави в напрямі регулювання інноваційної діяльності потребують координації й інтеграції цілей та інструментів інноваційної стратегії в кожній галузі національної економіки. Однак, поряд із галузевими пріоритетами актуальними є міжгалузеві напрями розвитку, які формуються за науково-технічними розробками, класами і групами технічних систем, за наукоємним виробництвом. Незаперечною перевагою таких пріоритетів є можливість використання синергічного ефекту від кооперації різних галузей та промислових комплексів, які утворюють складні науково-технологічні системи, що здатні забезпечити прогрес високотехнологічної складової вітчизняної економіки. Тому важливим вбачається консолідація ресурсів держави та великого бізнесу з визначенням їхніх довгострокових зв'язків, що дозволить реалізувати додаткові можливості використання інноваційного потенціалу та досягти відповідного рівня конкурентоспроможності країни.

Література

1. Друкер П. Бизнес и инновации / П. Друкер. М. : ООО «И.Д. Вильямс». 2009. 432 с.
2. Кондратьев Н. Д. Большие циклы конъюнктуры и теория предвидения / Н. Д. Кондратьев. М. : Экономика. 2002. 332 с.
3. Mensch G. Stalemate in Technology – Innovations Overcome the Depression. Cambridge, MA : Ballinger, 1979. 241 p.
4. Nelson R. National Innovation Systems: A Comparative Analysis. N.Y.: Oxford University Press. 1993. 541 p.
5. Туган-Барановский М. И. Периодические промышленные кризисы. Общая теория кризисов. М. : Наука. 1997. 306 с.
6. Freeman, C. The National System of Innovation in Historical Perspective //

Cambridge Journal of Economics.1995. Vol. 19. № 1. P. 264-272.

7. Шумпетер Й.А. Теория экономического развития. М: Директ-Медиа. 2008. 401 с.
8. Perez C. Technological revolutions and techno-economic paradigm. URL: <http://e-tcs.org/wp-content/uploads/2012/04/PEREZ-Carlota-Technological-revolutions-and-techno-economic-paradigms1.pdf>. (дата звернення: 10.03.2022)
9. Одотюк І.В. Перспективні тренди інноваційного розвитку глобальної та національної економіки. Ефективна економіка. 2010. № 4. С. 24–27.
10. Кудрявцева С.С., Шинкевич А. И. Применение логистического подхода в моделировании открытых инноваций. URL: [http://euii.esrae.ru/pdf/2014/1\(3\)/7.pdf](http://euii.esrae.ru/pdf/2014/1(3)/7.pdf) (дата звернення: 06.02.2022)
11. Андреев О.С. Развитие инновационной экономики на основе трансформации наукоемкого сектора. URL: https://ssau.ru/files/resources/dis_protection/Andreev_O_S_Razvitie_innovacionnoj_ekonomiki.pdf (дата звернення: 16.02.2022)
12. Парадигма інноваційного розвитку в умовах ринкової трансформації : монографія / авт. кол.: Е.М. Забарна, О.М. Козакова, В.А. Чередниченко та ін. Херсон: Олді-плюс. 2019. 92 с.
13. Бондаренко С.А. Сучасна парадигма інноваційного розвитку промислового підприємства. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_10/21.pdf (23.02.2022)
14. Линдер Н.В. Влияние экспортной деятельности на инновационные режимы в промышленности развивающихся стран. URL: http://www.ineconomic.ru/sites//field_print_version/ineconomic-3-57-2020.pdf (дата звернення: 23.02.2022)
15. Гусев В.О., Мужилко О.О. Парадигма сталого інноваційного розвитку України. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/9_2011/34.pdf (дата звернення: 23.02.2022)

16. Про затвердження плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1687-2021-%D1%80#Text> (дата звернення: 23.02.2022)
17. Щьокіна Є.Ю. Організаційно-управлінські інновації в забезпеченні розвитку регіону. Івано-Франківськ. 2018. 20 с.

References

1. Druker P. *Biznes i innovatsii [Business and innovation]*. Moscow: ООО «I.D. Williams». 2009. 432 p.
2. Kondrat'yev N. D. *Bol'shiye tsikly kon'yunktury i teoriya predvideniya. [Large cycles of conjuncture and the theory of foresight]*. M. : Economics]. 2002. 332 p.
3. Mensch G. *Stalemate in Technology – Innovations Overcome the Depression*. Cambridge. MA : Ballinger, 1979. 241 p.
4. Nelson R. *National Innovation Systems: A Comparative Analysis*. N.Y.: Oxford University Press. 1993. 541 p.
5. Tugan-Baranovskiy M. I. *Periodicheskiye promyshlennyye krizisy. Obshchaya teoriya krizisov. [Periodic industrial crises. General theory of crises]*. M.: Science. 1997. 306 p.
6. Freeman, C. *The National System of Innovation in Historical Perspective // Cambridge Journal of Economics*.1995. Vol. 19. № 1. P. 264-272.
7. Shumpeter Y.A. *Teoriya ekonomicheskogo razvitiya. [Theory of economic development]*. M: Direct-Media. 2008. 401 p.
8. Perez C. *Technological revolutions and techno-economic paradigm*. Available at: <http://e-tcs.org/wp-content/uploads/2012/04/PEREZ-Carlota-Technological-revolutions-and-techno-economic-paradigms1.pdf>. (accessed 10 March 2022)

9. Odotyuk I.V. Perspektivni trendy innovatsiynoho rozvytku hlobal'noyi ta natsional'noyi ekonomiky. [Promising trends in the innovative development of the global and national economy]. *Efficient economy*. 2010. № 4. P. 24–27.
10. Kudryavtseva S.S, Shinkevich A.I. Primeneniye logisticheskogo podkhoda v modelirovanii otkrytykh innovatsiy. [Application of the logistic approach in modeling of open innovations]. Available at: [http://euii.esrae.ru/pdf/2014/1\(3\)/7.pdf](http://euii.esrae.ru/pdf/2014/1(3)/7.pdf) (accessed 6 February 2022)
11. Andreev O.S. Razvitiye innovatsionnoy ekonomiki na osnove transformatsii naukoyemkogo sektora. [Development of innovative economy on the basis of transformation of science-intensive sector]. Available at: https://ssau.ru/files/resources/dis_protection/Andreev_O_S_Razvitie_innovatsionnoj_ekonomiki.pdf (accessed 16 February 2022)
12. Paradyhma innovatsiynoho rozvytku v umovakh rynkovoyi transformatsiyi. [Paradigm of innovative development in terms of market transformation]: monograph / ed. Qty: E.M. Zabarna, O.M. Kozakova, V.A. Cherednichenko and others. Kherson: Oldie Plus. 2019. 92 p.
13. Bondarenko S.A. Suchasna paradyhma innovatsiynoho rozvytku promyslovoho pidpryyemstva. [Modern paradigm of innovative development of industrial enterprise]. Available at: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_10/21.pdf (accessed 23 February 2022)
14. Linder N.W. Vliyaniye eksportnoy deyatelnosti na innovatsionnyye rezhimy v promyshlennosti razvivayushchikhsya stran. [The impact of export activities on innovation regimes in the industry of developing countries]. Available at: http://www.ineconomic.ru/sites//field_print_version/ineconomic-3-57-2020.pdf (accessed 23 February 2022)
15. Gusev V.O. and Muzhilko O.O. Paradyhma staloho innovatsiynoho rozvytku Ukrainy. [Paradigm of sustainable innovation development of Ukraine].

Available at: http://www.economy.in.ua/pdf/9_2011/34.pdf (accessed 23 February 2022)

16. Pro zatverdzhennya planu zakhodiv na 2021-2023 roky z realizatsiyi Stratehiyi rozvytku sfery innovatsiynoi diyal'nosti na period do 2030 roku. [On approval of the action plan for 2021-2023 on the implementation of the Strategy for the development of innovation for the period up to 2030]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1687-2021-%D1%80#Text> (accessed 23 February 2022)
17. Shchokina E.Yu. Orhanizatsiyno-upravlins'ki innovatsiyi v zabezpechenni rozvytku rehionu. [Organizational and managerial innovations in ensuring the development of the region]. Ivano-Frankivsk. 2018. 20 p.